

Rozhodnutí biskupa ostravsko – opavského k duchovní správě a liturgické službě ve Svatém týdnu a velikonoční době 2020

S velkou vírou v Boží přítomnost, veden zodpovědností za zdraví a život věřících a celé společnosti, s odkazem na dřívější dokumenty a nařízení sděluji diecézním i řeholním kněžím působícím v ostravsko – opavské diecézi pokyny, které navazují na *Vademecum pro kněze – Velikonoce 2020* připravené Liturgickou komisí ČBK a jsou v naší diecézi závazné.

I. Dispens

Od začátku zákazu veřejných bohoslužeb je v platnosti dispens od účasti na nedělní mši svaté platný až do odvolání.

S ohledem na aktuální nařízení Ministerstva zdravotnictví, veden pastýřskou péčí o zdraví věřících a kněží, **nařizuji až do odvolání slavení všech mší svatých a Velikonočního tridua bez účasti věřících, pouze s nutnou asistencí.** Totéž platí pro kaple v klášterech a řeholních domech. Mimo bohoslužby mají být kostely otevřeny pro osobní modlitbu.

Zvu všechny – duchovní i laiky – k vytrvalé modlitbě v domácích komunitách podle učení Ježíše Krista: „Jestliže se shodnou na zemi dva z vás na jakékoli věci a budou o ni prosit, dostanou ji od mého nebeského Otce. Neboť kde jsou dva nebo tři shromážděni ve jménu mém, tam jsem já uprostřed nich.“ (Mt 18,19-20)

Zvláště zvu ke společné modlitbě každý večer ve 20 hodin, vyhlášené už dříve. Kéž se rodiny v této mimořádné situaci stávají stále více domácími církvemi, aby tak vytvářely rodinu církve v naší diecézi.

II. Svátost pokání a smíření

1. Kodex kanonického práva (kán. 960-961) umožňuje v případě fyzické nemožnosti dosáhnout smíření jiným způsobem, než je zpověď. Pokaždé, když je vážný důvod a není příležitost ke zpovědi, je k přijetí Boží milosti zapotřebí, aby si věřící „zároveň předsevzal, že jednotlivě vyzná v příkázané době těžké hříchy, které nyní takto nemůže vyznat“. Katechismus katolické církve v čl. 1452 vysvětluje, že „lítost, která vyvěrá z lásky k Bohu, milovanému nade vše, nazývá se dokonalá lítost nebo lítost z lásky. Taková lítost odpouští všední viny; dosáhne také odpuštění smrtelných hříchů, zahrnuje-li pevně předsevzetí jít ke svátostné zpovědi, jakmile to bude možné“. Papež František hovoří o „zpovědi touhy.“ Povinností duchovních správců je vysvětlit věřícím zmíněné možnosti způsobů smíření prostřednictvím internetových stránek farnosti, případně nakopírovat a nabídnou k rozebrání v kostele.

2. **Ve farnostech se nebude konat velikonoční zpovídání.** Jen ve výjimečných situacích, kdy to žádá pastorační péče, ať je dána příležitost přijmout svátost pokání a smíření těm věřícím, kteří o ni osobně požádají. Předem se s knězem telefonicky domluví. Místem konání takové zpovědi ať není zpovědnice, ale zákristie, kostel, nebo vhodný venkovní prostor v areálu kostela. Je přitom potřeba dodržet zásady opatrnosti a bezpečnostní pravidla (rouška, vzdálenost 2 metry). To platí jak pro kajícíka, tak pro zpovědníka. Současně je nutné dbát na to, aby nedošlo k porušení zpovědního tajemství.

3. Po ukončení mimořádných opatření bude třeba dát příležitost ke svátosti smíření všem a pozvat je k svatému přijímání v rámci poděkování za překonání nemoci (přesunutá velikonoční zpověď)

4. **Není dovolena zpověď prostřednictvím elektronické komunikace (telefon, internet atd.).** Svatý stolec nikdy nedovolil zpověď po telefonu a všechna dosavadní prohlášení jasně zakazují zpověď „na dálku“, přičemž upozorňují, že ve virtuálním prostoru „nejsou svátosti“.

5. V případě, kdyby kněz nabyl přesvědčení, že nastala „závažná nutnost rozhřešení více kajících najednou bez předchozího jednotlivého vyznání“, obrátí se na diecézního biskupa, který má právo rozhodnout, zda se jedná o „závažnou nutnost“.

III. Návštěvy nemocných

1. Jste-li pozváni k nemocnému v domácnosti, dodržujte bezpečnostní opatření (rouška, rukavice, dezinfekce).
2. Infikovaní pacienti v domácí léčbě nejsou v ohrožení života a návštěvu možno odložit.
3. Při návštěvách neinfikovaných pacientů v nemocnicích a domovech je třeba dodržet všechna nařízení těchto ústavů s tím, že umírajícím nelze odepřít přijetí svátostí (jde o „základní lidská práva a svobody“, která mají v Ústavě nejvyšší prioritu).
4. Návštěvy infikovaných pacientů izolovaných v nemocnicích jsou možné jen v plastové kombinéze a všech ostatních ochranných prostředcích, které používají lékaři.

IV. Svaté přijímání

Výklad třetího církevního přikázání („Přijmout Svátost oltářní aspoň ve velikonoční době“) říká, že se jedná o časové období od Popeleční střídy do Slavnosti Seslání Ducha Svatého. Vzhledem k současné situaci usilovně povzbuzuji všechny věřící k duchovnímu svatému přijímání, kterému má předcházet kající úkon a dokonalá lítost. Nové příležitosti ke zpovědi a splnění tohoto přikázání budou pro všechny po ukončení restriktivních opatření vlády.

V. Svatý týden

Organizace bohoslužeb Svatého týdne vychází z dekretu Kongregace pro bohoslužbu a svátosti ze dne 19. 3. 2020 a řídí se pokyny uvedenými ve *Vademecum pro kněze – Velikonoce 2020*. Doporučuji dodržet v sídelních farnostech obvyklý pořad bohoslužeb, přestože budou bez účasti věřících. Je třeba informovat farníky o tom, kdy začínají tyto bohoslužby, aby se mohli s celebrantem duchovně spojit ve svých domovech.

VI. Křest

Křest katechumenů je třeba odložit na Svatodušní vigílii, pokud bude zrušen nouzový stav a omezení shromažďování nařízená vládou ČR.

VII. Slavnost Prvního svatého přijímání

1. Pokud jsou zavřeny školy, mají být děti doma. Proto se pro ně neorganizují žádné aktivity ve farnostech (včetně první svaté zpovědi).
2. Pokud zákaz shromažďování nebude zrušen a děti nepůjdou do školy, je nutno zrušit První svaté přijímání až do ukončení zákazu. Až se vrátí děti do škol a bude zrušen stav nouze, rozhodnutí o Prvním svatém přijímání je nutno nechat na jednotlivých rodičích po dohodě s farářem. Každý případ je zapotřebí rozlišit individuálně, není možné rozhodovat hlasováním nebo většinovým názorem.
3. Povzbuzuji duchovní správce, aby byli ve stálém kontaktu (telefonním nebo e-mailovém) s rodinami dětí, které se připravují k Prvnímu svatému přijímání, a naslouchali jejich názorům.

VIII. Pohřeb

Na pohřby existuje státní výjimka, ale je třeba být velmi opatrný a dohodnout se jen na malé skupině nejbližších. Doporučuji pohřební obřad jen u hrobu.

Milí spolubratři, ujišťuji vás, že v této náročné době jsem s vámi a modlím se za vás. Jsme vám spolu s biskupem Martinem k dispozici. Mimořádný čas je pozváním k našemu posvěcení. I já prosím slovy z Missa chrismatis: „Modlete se i za mě. Prosme Pána: ať je váš biskup věrný svému apoštolskému poslání a ať se mezi vámi opravdu stane obrazem Ježíše Krista, velekněze, dobrého pastýře, učitele a služebníka všech“. Svěřuji vás a vaši službu Ježíši Kristu Nejvyššímu Veleknězi a ze srdce Vám žehnám.

František Václav Lobkowicz
biskup ostravsko - opavský